

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

12.03.2020

п.г.т.Алексеевское

№ 95

**«ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен
саклау буенча яшьләр (мәктәп)
формированиеләренең Алексеевск
территориаль үзәге муниципаль
бюджет учреждениесе исемен
алыштыру һәм уставны раслау
турында**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2012 елның 3 ноябрәндәге 1986-р номерлы «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәте өлкәсендә эшчәнлек алып баручы учреждениеләрнең төрләре исемлеген раслау турында» күрсәтмәсе һәм «Татарстан Республикасы яшьләр сәясәте өлкәсендә эшчәнлек алып баручы учреждениеләр өчен типик нигезләмәләрне раслау турында» 2019 елның 14 сентябрәндәге 317 номерлы боерыгы белән бәйлә рәвештә

карап кылам:

1. «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча Алексеевск территориаль яшьләр (мәктәп) формированиеләре үзәге муниципаль бюджет учреждениесе исемен «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге» муниципаль бюджет учреждениесенә алыштырырга.

2. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе Уставын (Кушымта) расларга.

3. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе А.А.Новикова исеменнән чыгыш ясап.

4. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча Алексеевск территориаль яшьләр (мәктәп) үзәге муниципаль бюджет учреждениесе нигезләмәсе турында» Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының

2018 елның 26 июлендәге 209 номерлы карарын үз көчләрен югалткан дип танырга.

5. Карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

6. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Н.П. Чуринга йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

Н.К.Кадыров

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2020 елның 12 мартындагы
95 номерлы карары белән расланды

Башкарма комитет житәкчесе

Н.К.Кадыйров

**«Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының
«ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча
яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге»
муниципаль бюджет учреждениеесе
УСТАВЫ**

I. Гомуми нигезлэмэләр

1.1. Әлеге Устав «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге» муниципаль бюджет учреждениесә эшчәнлеген жайга сала.

Учреждениенәң тулы исеме - «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге» муниципаль бюджет учреждениесә.

Кыскартылган исем – «ФОРПОСТ» МБУ Ц М(С) ФООП.

Үзәк урнашкан урын адресы: 422900, Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Алексеевск ш.т.б.

1.2. Учреждениенәң мөлкәтен гамәлгә куючы һәм аның милекчесә булып Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы тора.

Гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты (алга таба - Гамәлгә куючы) башкара.

1.3. «ФОРПОСТ» МБУ М(С) ФООП коммерциячел булмаган оешма, мөстәкыйль юридик зат, шулай ук яшьләр сәясәте учреждениесенәң структур бүлекчәсә булырга мөмкин (алга таба Учреждение).

1.4. «ФОРПОСТ» МБУ М(С) ФООП оператив идарә итү хокукында үзенә беркетелгән мөлкәткә ия, мөстәкыйль баланс, керемнәрнәң һәм чыгымнарның бюджет сметасы, казначылык органнарында шәхси счет, үз исеменнән мөлкәти һәм мөлкәти булмаган хокуклар сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, бурычлар тотарга, судта дәгъвачы һәм жавап бирүчә булырга хокуклы.

1.5 «ФОРПОСТ» МБУ М(С) ФООП үзенәң тулы исеме, штамбы, бланклары һәм индивидуализациянәң башка чаралары булган түгәрәк мөһеренә ия.

1.6. “ФОРПОСТ” ФООП М(С) КФУның структурасы, штат расписаниесә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы белән килештереп, Россия Федерациясә законнары һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының норматив хокукый актлары нигезендә Учреждение житәкчесә тарафыннан раслана.

1.7. Үз эшчәнлегендә Үзәк БМОның Бала хокуклары турындагы конвенциясенә, Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы Конституцияләренә, Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы законнары нормаларына, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый актларына житәкчәлек итә.

1.8. Үзәк Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә Устав (нигезләмә) белән билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен; гамәлгә ашырыла торган программаларның сыйфаты; үзәк хезмәткәрләренәң һәм

яшьләрнең тормышы һәм сәламәтлеге; Үзәк хезмәткәрләренең һәм яшьләрнең хокукларын һәм ирекләрен бозган өчен, законнарда каралган башкасы өчен җаваплы.

1.9. Үзәк мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау, эчке эшләр, спорт, туризм, яшьләр һәм балалар берләшмәләре, шулай ук башка кызыксынган оешмалар белән үзара хезмәттәшлектә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

1.10. Үзәктә социализация процессында балалар, яшьләр, аларның ата-аналары (законлы вәкилләре), Үзәк белгечләре катнаша. Балалар, яшьләр, хезмәткәрләре Үзәккә кабул итү тәртибе һәм аларның бурычлары җирле үзидарәнең норматив хокукый актлары һәм учреждениенең локаль актлары белән билгеләнә.

1.11. Үзәктә төрле берләшмәләр, үзара ярдәм төркемнәре, балалар һәм яшьләр өчен учреждение эшчәнлегенең юнәлеше буенча аралашу клублары төзелергә мөмкин.

1.12. Үзәктә сәяси партияләр, иҗтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәتلәр һәм оешмалар төзү һәм аларның эшчәнлеген рөхсәт ителми.

II. Үзәк эшчәнлегенең максатлары, бурычлары, төрләре һәм формалары

2.1. Үзәкнең максаты - яшьләрнең асоциаль һәм деструктив тәртибен профилактикалау, хокукый, гражданлык һәм эхлакый кыйммәтләр булдыру мәсьәләләре буенча 14 яшьтән 30 яшькәчә яшьләр белән эшне оештыру.

2.2. Бурычлар:

- яшьләрдә социаль җаваплы, гражданлык-патриотик тормыш позициясе, иҗтимагый аң, үз-үзенә тотыш үрнәкләре, социаль-һөнәри позиция һәм җаваплылык булдыру;

- яшьләр арасында хокук бозуларны профилактикалау мәсьәләләре белән шөгыйльләнүче җәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр формироваиеләрен үстерү;

- хокук саклау органнарының тиешле бүлекчәләренә оператив-хезмәт эшчәнлегендә ярдәм итү, тормыш иминлеге күнекмәләрен пропагандалау һәм укыту;

- яшүсмерләренең һәм яшьләрнең, шул исәптән ксенофобиянең, радикализмның, экстремизмның һәм террорчылыкның, яшьләр арасында коррупциянең асоциаль һәм деструктив тәртибен профилактикалауга юнәлтелгән механизмнарны кертү;

- хокук бозуларны һәм социаль тискәре күренешләрен профилактикалауда аларның ирекле катнашуын үстерү өчен шартлар тудыру.

2.3. Эшчәнлек төрләре:

- балигъ булмаганнар һәм яшьләр белән төркемле һәм индивидуаль профилактик эшне оештыру һәм координацияләү;

- Хокук саклау органнарына гамәлдәге законнар нигезендә ярдәм итү өчен Яшьләр формалаштыру (ирекле оешма) Үзәге каршында яшьләр формироваиесе (ирекле оешма) төзү;

- эшчэнлек юнөлөшлөрө буенча мэгълүмати продукция, кино- һәм видеопрограммалар чыгару;
- ирекле яшьләр хәрәкәтенен аһәмияте турында жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру өчен массакүләм мэгълүмат чаралары белән хезмәттәшлек итү;
- яшьләр арасында сәламәт һәм законнар нигезендә яшәү рәвешен таратуга ярдәм итү;
- актив, эчтәлекле ял итү, тернәкләндерү, жәйге ял, сәламәт яшәү рәвешен оештыру өчен шартлар тәмин итү;
- яшьләрне хокук саклау эшчәнлегендә катнашу өчен мотивацияләү, гражданның ирекле, комсызлыгы, гражданлыгы, яшьләрнең һәм өлкән буыннарның теләктәшлеге принциплары нигезендә рухи-әхлакый тәрбия оештыру;
- яшьләр хокук саклау хәрәкәтендә катнашучыларның ижади сәләтләрен үстерү, ял итү чараларын, конкурслар һәм фестивальләр оештыру;
- яшьләр хокук саклау хәрәкәтен үстерүдә катнашу өчен юридик һәм физик затларны жәлеп итү;
- яшьләрне гражданлык-патриотик һәм хәрби-спорт чараларында, проектларда һәм программаларда катнашуга жәлеп итү.

2.4. Үзәк Устав тарафыннан каралган Үзәк эшчәнлегенә бер төрен яисә берничә төрен гамәлгә ашырырга мөмкин. Кайбер эшчәнлек төрләре Үзәк тарафыннан махсус рөхсәтләр (лицензияләр) нигезендә генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Шул ук вакытта Дәрестә лицензия алырга кирәк булган эшчәнлекне башкару хокукы мондый лицензияне алган вакыттан яисә анда күрсәтелгән сроктан барлыкка килә һәм, әгәр законда яисә башка хокукый актларда башкасы билгеләнмәгән булса, аның гамәлдә булу срогы тәмамланганнан соң туктатыла.

III. Гамәлгә куючы компетенциясе

Гамәлгә куючы компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- Гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, аны төзегәндә, үзгәртеп корганда, төрен һәм ликвидациясен үзгәрткәндә;
- Үзәк Уставын раслау, шулай ук үзәкнең директоры белән килештереп, аңа үзгәрешләр кертү;
- Үзәк директорын билгеләү һәм аның вәкаләтләрен туктату;
- Үзәк директоры белән хезмәт шартнамәсен төзү һәм туктату;
- юридик һәм физик затларга (алга таба - муниципаль бирем) төп эшчәнлек төрләре үзәкнең уставында каралган уставы нигезендә дәүләт хезмәтләре күрсәтүгә (эшләр башкаруга) муниципаль бирем формалаштыру һәм раслау;
- Үзәккә беркетелгән яисә Үзәккә мондый мөлкәтне сатып алуга Учредитель бүлеп биргән акчалар исәбеннән сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәтнең төрләрен һәм исемлеген (алга таба - аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт) билгеләү;

- «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» Федераль законның 9.2 статьясындагы 13 пунктында билгеләнгән критерийларга туры килә торган эре килешүләр Үзәге тарафыннан башкарыла торган алдан килештерү;

- Үзәктә “Коммерциягә карамаган оешмалар турында” Федераль законның 27 статьясында билгеләнгән критерийлар нигезендә билгеләнә торган кызыксыну булган Үзәк катнашында килешүләр хуплау турында карар кабул итү;

- Үзәкнең үзе тарафыннан билгеләнгән муниципаль биремнән тыш күрсәтелә торган төп эшчәнлек төрләренә карый торган хезмәт (эш) өчен физик һәм юридик затлар өчен түләүне билгеләү тәртибен билгеләү, шулай ук билгеләнгән муниципаль бирем чикләрендә федераль законнарда билгеләнгән очрақларда;

- Үзәкнең эшчәнлегенә нәтижеләре турында һәм аңа беркетелгән Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының муниципаль мөлкәтеннән файдалану турында хисап төзү һәм раслау тәртибен Министрлык билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә билгеләү;

- федераль законнарда, акчалар (аларны бирү шартларында башкасы билгеләнмәгән булса) һәм башка мөлкәтне, күчмәсез һәм аеруча кыйммәтле күчмә мөлкәттән тыш, хужалык жәмгыятьләренен устав (жыелма) капиталына кергү яисә мондый мөлкәтне аларга гамәлгә куючы яисә катнашучы буларак башкача тапшыру очрақларында һәм тәртиптә Үзәк тарафыннан кертелүне килештерү;

- федераль законнарда каралган очрақларда килештерү, коммерциягә карамаган оешмаларга аларны гамәлгә куючы яисә анда катнашучы буларак акчаларны (эгер аларны бирү шартлары белән башкасы билгеләнмәгән булса) һәм башка мөлкәтне, Үзәккә беркетелгән яисә Үзәккә сатып алынган кыйммәтле күчмә мөлкәттән тыш, мондый мөлкәтне сатып алуга Учредитель тарафыннан бүлөп бирелгән акчалар, шулай ук күчмәсез мөлкәт исәбеннән тапшыру;

- муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итүне гамәлгә ашыру;

- Үзәк финанс-хужалык эшчәнлегенә планын төзү һәм раслау тәртибен Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән таләпләр нигезендә билгеләү;

- Үзәкнең, Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә эш бирүче инициативасы буенча Үзәкнең житәкчесе белән хезмәт шартнамәсен өзүгә китерә торган вакыты чыккан кредиторлык бурычының иң чик мөмкин булган әһәмиятен билгеләү;

- бюджет учреждениесе төрән үзгәртү юлы белән автоном учреждение яисә казна учреждениесе төзү турындагы тәкъдимне билгеләнгән тәртиптә тапшыру;

- Үзәк эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә тикшереп торуну гамәлгә ашыру;

- Гамәлгә куючының Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән башка функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыру.

IV. Үзәкнең эшчәнлеген оештыру

4.1. Үзәк Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты карары буенча төзелә, яңартыла һәм бетерелә.

4.2. Юридик затның хокуклары үзәктә аны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә теркәгәннән соң барлыкка килә. Үзәк, юридик зат буларак, банк учреждениеләрендә устав, исәп-хисап һәм башка счетларга, билгеләнгән үрнәктәге мөһер, штамп, үз исеме булган бланкларга ия.

4.3. Үзәкнең структурасы һәм штат нормативлары Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

4.4. Үзәк эшчәнлеген координацияләү һәм контроль функцияләрен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге башкара.

4.5. Үзәк Учредитель ризалыгы белән юридик зат хокукыннан башка аерымланган структур бүлекчәләр (филиаллар, бүлекчәләр, хезмәт, формированиеләр, отрядлар һ.б.) төзәргә, аларның нигезләмәләрен расларга, аларны бетерү һәм үзгәртеп оештыру турында карарлар кабул итәргә мөмкин.

4.6. Үзәк, яшьләр сәясәте юнәлешләрен исәпкә алып, эшчәнлек программалары кертелгән эш планын мөстәкыйль рәвештә эшли.

4.7. Үзәк календарь ел дәвамында эшне оештыра.

4.8. Эшчәнлекнең эчтәлегенә тиешле дөүләт яисә муниципаль орган тарафыннан яисә Үзәк белгечләре тарафыннан эшләнгән авторлык программалары нигезендә тәкъдим ителгән якинча планнарны һәм программаларны исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.9. Күнегүләренң саны, дәвамлылыгы Үзәк норматив һәм локаль актлары белән билгеләнә. Үзәкнең эш сәгәтләре нормалары, төркемнәрнең тулылану нормативлары, балалар һәм яшьләрнең санитария-гигиена нормаларында билгеләнгән яшь үзәнчәлекләре нигезендә билгеләнә.

V. Үзәк идарәсе структурасы

5.1. Үзәк белән идарә законнар һәм Устав нигезендә гамәлгә ашырыла, һәм демократик, ачыклык, профессиональлек, гомумкешелек кыйммәтләренең өстенлегенә, кеше гомерен һәм сәламәтлеген саклау, бердәмлек һәм үзидарә принципларында төзелә.

5.2. Үзәкнең турыдан-туры җитәкчелеген гамәлдәге законнар, Үзәк уставы, вазыйфай бурычлар белән билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында директор гамәлгә ашыра. Үзәк директоры вазыйфасына билгеләнә һәм аннан оештыручы булып азат ителә.

5.3. Җитәкче Дәрәсләр һәм чаралар уздырганда балаларның, яшьләрнең һәм хезмәткәрләренң тормышы һәм сәламәтлегенә өчен, хезмәтне саклау нормаларын һәм куркынычсызлык техникасын үтәгән өчен, Үзәккә йөкләнгән бурычларны үтәгән өчен, шулай ук югарырак орган, өченче затлар алдындагы барлык йөкләмәләр буенча шәхсэн җаваплы була.

VI. Житэкченең бурычлары

Үзэк житэкчесе вазифасына:

- үзекне планлаштыру, оештыру, эшчәнлеккә житэкчелек итү, үсеш перспективаларын билгеләү, административ-хужалык эшчәнлеге;

- педагогик эшчәнлек белән шөгыйльләнүгә хокукны чикләү турында Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 65, 331, 351.1 маддәләре таләпләрен исәпкә алып, кирәкле һөнәрләр, белгечлекләр һәм квалификация белгечләрен сайлап алу; Үзек персоналын комплектлау тәртибе аның уставы (нигезләмәсе), структурасы һәм штат расписаниесе белән регламентлаштырыла.

- хезмәткәрләрнең, регламентларның һәм эш режимының компетенцияләрен билгеләү (хезмәткәрләрнең эчке эш тәртибе, вазыйфай инструкцияләре кагыйдәләрен раслау); Үзек хезмәткәрләре аттестациясе билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

- мөлкәт белән эш итү һәм Үзек финанс чараларыннан рациональ файдалану;

- Үзек эшчәнлегенә кагылышлы мәсьәләләр буенча юридик, физик затлар, ижтимагый оешмалар һәм башкалар белән хезмәттәшлекне тәмин итү;

- дәүләт, муниципаль, ижтимагый органнарда һәм оешмаларда Үзек мәнфәгатьләрен тәкъдим итү.

VII. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу

7.1. Мәнфәгатьләр конфликтны дигәндә шундый вәзгыять аңлашыла: Үзек житэкчесе яисә хезмәткәренә шәхси кызыксынуы аларның хезмәт бурычларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясарга мөмкин һәм Үзек житэкчесенә (хезмәткәрнең) хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык килеп чыгарга мөмкин, бу исә Үзек мөлкәтенә һәм (яисә) эшлекле абруена зыян китерергә сәләтле.

7.2. Үзекнең житэкчесенә (хезмәткәренә) үз хезмәт бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясыя торган яисә йогынты ясыя ала торган шәхси кызыксынуы дигәндә Үзек житэкчесе (хезмәткәре) акча, кыйммәтләр, башка мөлкәт, шул исәптән мөлкәти хокуклар, яисә мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә керемнәрнең хезмәт бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә Үзекнең житэкчесе (хезмәткәре) тарафыннан яисә өченче зат өчен алу мөмкинлеге аңлашыла.

7.3. Үзек житэкчесе гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган вазыйфай бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында хәбәр итәргә бурычлы.

7.4. Үзек хезмәткәре үзек житэкчесенә үзекнең локаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган вазыйфай бурычларын үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында хәбәр итәргә бурычлы.

VIII. Үзэк мөлкәте һәм чаралары

8.1. Мөлкәт милекчесе (ул вәкаләт биргән орган) бина үзәге, мөлкәт, инвентарь һәм оператив идарәдәге жиһазларны беркетә. Үзэк милекне билгеләү буенча оператив идарәдә Россия Федерациясе законнары һәм максатлары нигезендә аның артынан беркетелгән мөлкәткә ия, файдалана һәм аның белән эш итә. Биналар санитария-гигиена, янгынга каршы таләпләргә һәм куркынычсызлык техникасы таләпләренә жавап бирергә тиеш.

Оператив идарәдә Үзәккә беркетелгән мөлкәтне аңлату гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм очрақларда гына рөхсәт ителә.

8.2. Үзәкне финанслау тиешле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла. Акчаларны тоту билгеләнгән тәртиптә расланган чыгымнар сметаларына катгый туры китереп башкарыла.

8.3. Өстәмә бюджеттан тыш финанслау чыганақлары түбәндәгеләр: максатчан фондлардан кергән акчалар; бюджеттан тыш эшчәнлектән алынган акчалар; хәйрия кертемнәре һәм иганәләре; закон белән тыелмаган башка чыганақлар.

8.4. Үзәк учреждениеләр, предприятиеләр, оешмалар һәм физик затлар белән килешүләр буенча түләүле өстәмә хезмәтләр күрсәтә ала, әмма үзенә төп эшчәнлегенә зыян китермичә.

Түләү хезмәтләре Учредитель расланьрга тиешле түләүле хезмәтләр турындагы нигезләмә нигезендә күрсәтелә. Бушлай һәм түләүле хезмәтләр нисбәте Үзәк яки оештыручы тарафыннан билгеләнә. Түләүле хезмәтләргә мәжбүри рәвештә 14 яшькә кадәрге балалар һәм 30 яшьтән соң халык белән дәресләр керә. Түләүле хезмәтләрдән керем Үзәк эшчәнлеген камилләштерүгә һәм камилләштерүгә (шул исәптән хезмәт хакын да) бара.

8.5. Үзәк үз карамагындагы акча чикләрендә үзенә йөкләмәләре буенча жавап бирә. Үзәкнең йөкләмәләре буенча акчалар житмәгәндә, гамәлгә куючы Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә жавап бирә.

IX. Исәп һәм хисап

9.1. Үзәк эше Учреждение, Гамәлгә куючы белән килештерелгән перспективалы, агымдагы планнар һәм эш расписаниесе нигезендә үткәрелә.

9.2. Белгечләр эшен исәпкә алу билгеләнгән рәвештә башкарыла.

9.3. Үзәк Гамәлгә куючы таләпләре нигезендә башка документларны алып бара.

9.4. Үзәк билгеләнгән срокларда мәгълүмати-аналитик, статистик һәм бухгалтерлык хисабын бирә, ел саен Учреждение алдында, Финанс-хужалык эшчәнлегә нәтижәләре турында Гамәлгә куючы алдында хисап тотта.

X. Үзәк эшчәнлеген туктату

10.1. Үзәкнең эшчәнлегә аны Учреждение карары буенча үзгәртеп оештыру яки бетерү, Гамәлгә куючы яки суд карары буенча туктатыла.

10.2. Үзәкне бетерү Гамәлгә куючы яисә юкка чыгару турында карар кабул иткән орган тарафыннан билгеләнгән (дәүләт теркәвенә алучы орган белән килештереп) ликвидация комиссиясе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

10.3. Юридик зат статусы булган Үзәк бетерелгәндә Үзәк мөлкәте Гамәлгә куючыга тапшырыла.